

REFORMÁTUS ÉLET

A SZ.R.K.E. EGYHÁZI LAPJA

2023. MÁJUS

„Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!”
(Jel 3,22)

A TARTALOMBÓL:

Hertelendyfalva-

„Nem éltem még e föld színén...”

A TARTALOMBÓL:

Szabadka -
Családi fórum

Halász Éva fotója

Füle Lajos

NE NYUGODJ BELE!

**Ha azt látod, hogy lelki életed
örömhianyos, kiüresedett,
fogytán hited és hálád is veled,
ne nyugodj bele!**

**Ha azt látod, hogy gyülekezeted
tagjaiban is hűl a szeretet,
nagy része fásult, közönnnyel tele,
ne nyugodj bele!**

**Ha azt látod, hogy egyházadban is
akad kór, s némely tanítás hamis,
hogy alig látszik KRISZTUS élete,
ne nyugodj bele!**

**Ha azt látod, hogy fáj e nép, e föld
hogy magad sem vagy senkinél különb,
s nincs újulás itt, bárhogy kellene,
ne nyugodj bele!**

**Mert könyörögni, sírni lehet itt!
Maga a LÉLEK is esedezik.
S minden megbánt bűn semmivé lehet,
Ha az ÚR veled.**

Imádság

Mennyei Édesatyánk a Jézus Krisztus által!
Dicsőítünk és magasztalunk, hogy ezt a mai napot
is megértük, és ismét hozzád fohászkodhatunk.
Tudjuk, hogy mindez a Te kegyelmedből
lehetséges, azért mert szeretsz bennünket és
fontosak vagyunk neked. Bár bevalljuk, hogy
bűneinkkel nagyon sokszor megszorítottunk
Téged és ezért nem vagyunk méltók Hozzád.
Mégis kegyelmed és szereteted átölel bennünket
és olyan jó érzés, hogy Te minden ellenére a
javunkat nézed.

Kérünk, hogy formáld bennünket a Szentlelked
által, hogy a pünkösdi ünnepe ne csak egy üres és
érthetetlen ünnep legyen, hanem értsük meg azt,
hogy Szentlelked által mindannyiunk számára
elérhető vagy.

Így adunk hálát a mi életünkért is, amit
Tőled ajándékba kaptunk. A Te oltalmadba és
kegyelmedbe szeretnénk ajánlani az édesanyákat
is, akik életet adnak, nevelnek és szeretnek.

Kérünk Atya, Fiú és Szentlélek Istenünk hallgassd
meg imádságainkat. Ámen

Halász Dániel, lelkipásztor

TARTALOMJEGYZÉK:

HÁZI ÁHITATOK.....	4
AZ IGE MELLETT	9
GYÜLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL.....	11
Bácsfeketehegy.....	11
Hertelendyfalva.....	12
Szabadka.....	14
GYERMEKMISSZIÓ.....	16
GONDOLATÉBRESZTŐ.....	18

CIP - Каталогизacija у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
275

REFORMÁTUS Élet : a Szerbiai Református Keresztyén
Egyház hivatalos lapja / felelős főszerkesztő Halász Béla -
1. évf., 1. sz. (1966)- . - Bácsfeketehegy :
Szerbiai Református Keresztyén Egyház, 1966- . - Ilustr. ; 30cm

Mesečno
ISSN 2217-7574
COBISS.SR-ID 19120130

MINDENKI A SAJÁT NYELVÉN

„Álmétkodnak pedig mindnyájan és csodálkoznak vala, mondván egymásnak: Nemde nem Galileusok-é ezek mindnyájan, akik szólnak? Mimódon halljuk hát őket, kiki közülünk a saját nyelvén, amelyben születünk?” (Ap.csel. 2,7-8)

Jeruzsálemben ünnep volt. A sínai szövetség szerint az Ószövetség népe számára három fő ünnep volt, a kovásztalan kenyerek ünnepe, az aratás ünnepe, amikor az első termést takarították be, és a mezei betakarítás ünnepe az esztendő végén. A pünkösöd az aratás ünnepe volt. Hívő zsidók, istenfélő emberek gyűltek össze minden nép közül Jeruzsálemben, hogy megünnepeljék a parancsolt ünnepet. Tudnunk kell, hogy Jézus korában már sok zsidó élt szétszóródva a világban, akik átvették más népek nyelvét, de vallásukat megtartották. Azért jöttek olyan sokan különböző helyekről Jeruzsálembe az ünnepre.

Az apostolok is ott voltak: „És mikor a pünkösöd napja eljött, mindnyájan egy akarattal együtt valának. És lőn nagy hirtelenséggel az égből mintegy sebesen zúgó szélnek zendülése, és eltelé az egész házat, ahol ülnek vala. És megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek és üle mindenikre azok közül. És megtelének mindnyájan Szent Lélekkel, és kezdének szólni más nyelveken, amint a Lélek adta nekik szólniok.” (Ap.csel. 2,1-4) A sokféle helyről érkezett nép a zúgást hallva összegyülekezett, és akkor csodálkoztak, hogy mindenki a saját nyelvén hallja az apostolokat szólni. Akár születésüktől fogva voltak zsidók, vagy akár idegenek, akik a zsidó vallásra tértek, mindannyian a saját nyelvükön hallották Isten hatalmas dolgait.

A pünkösdi csoda, a Szentlélek eljövetele, tíz nappal a mi Urunk, Jézus Krisztus mennybemenetele után történt. Jézus ekkor már többet nem jelent meg testben senkinek, így a tanítványokkal sem lehetett. Pünkösdkor Jézus ígérete is beteljesült: „És én kérem az Atyát, és más vigasztalót ad néktek, hogy veletek maradjon mindörökké.” (Ján 14,16) Jézus elmeneteléről így szólt: „Most pedig elmegyek ahhoz, aki küldött engem, és senki sem kérdezi tőlem közületek: Hová mégy? Hanem, mivelhogy

ezeket beszéltem nektek, a szomorúság eltöltötte a szíveteket. De én az igazat mondom néktek: Jobb néktek, hogy én elmenjek: mert ha el nem megyek, nem jó a el hozzátok a Vigasztaló: ha pedig elmegyek, elküldöm azt ti hozzátok.” (Ján 16,5-7) „De mikor eljő amaz az igazság Lelke, elvezérel majd titeket minden igazságra. Mert nem ő magától szól, hanem azokat szólja, amiket hall, és a bekövetkezendőket megjeleníti néktek. Az engem dicsőít majd, mert az enyémből vesz, és megjeleníti néktek.” (Ján 16,13-14) Az üdvtörténeti események mindig csodálkozást váltottak ki az emberekből. A pünkösöd is egy ilyen esemény, amelynek voltak külső látható jelei. A Szentlélek nemcsak a nyelveken szóló apostolokban munkálkodott, hanem azokban is, akik hallották az igehirdetést, és megtértek. Az igazi igehirdetéshez és igehallgatáshoz ma is és mindig is szükség van és volt Isten Szentlelkére, hogy munkálkodjon az igehirdetőkben és igehallgatókban egyaránt. Mikor odahaza csendes óráinkban olvassuk a Bibliát, imádkozzunk, hogy ne csak olvassuk, hanem értsük is az Igét a Lélek által.

A Szentlélek munkája ma már nem nyilvánul meg külsőleg olyan láthatóan, mint az első pünkösdkor, de biztosak lehetünk abban, hogy ma egyházában és a hívőkben is munkálkodik. Mindezt hittel kell észrevennünk és megtapasztalnunk.

Isten Szentlelke által fogadjuk el a mi Urunk lelki ajándékait! Hálaadással imádkozzunk mindenkiért, egyházunkért, gyülekezetünkért, családjunkért, népünkért, a bajban levőkért a Lélek ereje által!

A Szentháromság Istenének Lelkével megáldott pünkösdi ünnepeket kívánok!

*Halász Béla
püspök*

Bibliaolvasó kalauz

HÁZI ÁHÍTATOK

2023. MÁJUS

- 1**
HÉTFŐ•
JAKAB,
FÜLÖP
- Mk 3,31–35**
- „Mert aki Isten akaratát cselekszi, az az én testvérem és az én anyám” (35). A Krisztust követők egy új, lelki család tagjai lesznek. Istent ezért szólíthatjuk meg így: „Mi Atyánk” (Mt 6,9). Micsoda kiváltság, hogy Megváltónk a testvéreinek nevez bennünket! Hogyan mutathatjuk meg, hogy már a „családjába” tartozunk? Úgy, hogy minden nap azt keressük és valósítjuk meg, ami a mennyei Atya „akarata”, terve az életünk felől.
- 1Krón 24,1–19
- 2**
KEDD•
ZSIGMOND,
ZOÉ
- Mk 4,1–20**
- „A magvető az igét veti” (14). Jézus volt az a magvető, aki Isten Országának és az üdvösségnek a jó hírért hozta nekünk. Megváltásunkat ő maga szerezte meg halála és feltámadása által! A mi bizonyágtételünknek ezért már órára kell szólnia, és ne keserítsen el bennünket, hogy van, amikor ez eredménytelennek látszik. Ő gondoskodik arról, hogy jó földbe hulljon az igehirdetés magva, és sok gyümölcsöt teremjen (20).
- 1Krón 24,20–31
- 3**
SZERDA•
TÍMEA,
IRMA
- Mk 4,21–25**
- „Mert akinek van, annak adatik...” (25). Legyen bennünk készség arra, hogy a már megértett igéket megcselekedve folyamatosan előre haladjunk a hit útján. Aki megbecsüli az Istentől már megkapott ajándékokat, az újabbakat fog kapni tőle. Isten iránti engedelmisségünk a hálánk azért, amink már „van”, és jó reménységgel várjuk, hogy „megadatik” mindaz, amit a jövőre készített el nekünk.
- 1Krón 25
- 4**
CSÜTÖRTÖK•
MÓNIKA,
FLÓRIÁN
- Mk 4,26–29**
- „Magától terem a föld...” (28). Van, ami a mi feladatunk, és van, amit csak Isten végezhet el. A példázatban a mi feladatunk a magvetés (26) és a sarló „nekieresztése” (29). Azonban minden szolgálatunkat úgy kell végeznünk, hogy tudjuk: Istentől jön az áldás. „Ez a magától: ez a Kegyelem” (Reményik Sándor). Bízunk életünk minden részletét Urunk kezébe, és sok áldást, növekedést fogunk megtapasztalni – sokszor nem is értve a „hogyan”-t (27).
- 1Krón 26,1–19
- 5**
PÉNTEK•
GYÖRGYI
- Mk 4,30–34**
- „...árnyékában fészket rakhatnak az égi madarak” (32). Isten ajándékai nem csak saját testünk és lelkünk épülésére adatnak. Urunk legtöbb ajándékát azért kapjuk, hogy azokkal másoknak is szolgáljunk. Keressük meg ma is, hogy kinek nyújthatunk akár egy kis vigasztalást, otthonosságot, „fészket”, fájdalmaiban enyhülést. A kicsi kezdeteket is meg kell becsülnünk, mert nagy áldások fakadhatnak belőlük (31–32).
- 1Krón 26,20–32
- 6**
SZOMBAT•
IVETT,
FRIDA
- Mk 4,35–41**
- „Ki ez, hogy a szél is, a tenger is engedelmeskedik neki?” (41). Urunk sokféle csodát tett, ezek között vannak, amelyek természetfeletti hatalmát mutatják meg. Életünkben lehetnek olyan időszakok, amikor nem látjuk, hogy Jézus „törődik-e” a bennünket érő nyomorúságokkal (38). Ilyenkor jusson eszünkbe, hogy ő mindenható Úr. Kérjük és várjuk

hittel, hogy „elüljön a vihar” az életünkben! (39)

1Krón 27,1–15

7

ÉDESANYÁK
VASÁRNAPJA•
GIZELLA,
BENDEGÚZ

Mk 5,1–20

Az Úr kegyelméből nem csupán a gadarai megszállott, hanem mi magunk is megszabadulhat(t)unk különféle démonainktól. A néven nevezett, rajtunk uralkodó rossz lélek (beidegződés, szokás) elveszti erejét, ha Krisztusnak adjuk át, hogy segítségével megtisztulhassunk. Nekünk is szól tehát az üzenet: **„Menj haza a tiedhez, és vidd hírül nekik, milyen nagy dolgot tett veled az Úr, és hogyan könyörült meg rajtad”** (19). Anyák napján, a családi körben se feledkezzünk meg arról, hogy hálából a legcsodásabb örömhír közvetítői legyünk!

1Krón 27,16–34

Imádkozzunk szüleinkért és gyermekeinkért!

8

HÉTFŐ•
MIHÁLY

Mk 5,21–43

Mind a leánya életéért könyörgő apa, mind a kitaszított, de gyógyulásában bízó asszony leborul Jézus előtt. Leborulni azt jelenti, hogy megalázom magam. Felismerem, hogy a másik nagyobb nálam, elismerem a hatalmát, és beismerem a magam kicsiny és méltatlan voltát. Jézus pedig nem sajnálja az időt a személyes kapcsolatra. Ahogy megállt, hogy beszéljen az asszonnyal, úgy beszél velünk is, ha ilyen hittel fordulunk hozzá. A Jairusnak mondott buzdítás pedig minden napunk támasza lehet: **„Ne félj, csak higgy!”** (36).

1Krón 28,1–10

9

KEDD•
GERGELY

Mk 6,1–6

Hajlamosak vagyunk bagatellizálni a környezetünkben élők eredményeit, majd ha világsikert érnek el, akkor melldöngetve hangoztatjuk, hogy ő a „mi kutyánk kölyke”. Jézus életében sem volt ez másképp. Nem merték elhinni szűkebb hazájában, hogy egy magukfajta, közülük való ember lehet a Messiás. Az egyes ember ma is nehezebb helyzetben van, ha otthon tesz bizonyosságot, mint ha idegenben, hiszen az otthoniak ismerik korábbi életét, nehezebben adnak hitelt szavainak. Mégis kötelességünk felülemelkedni a hitetlenségen, és tanítani, példát mutatni, hogy szavaink, cselekedeteink szeretteinket is Jézushoz vezethessék.

1Krón 28,11–21

10

SZERDA•
ÁRMIN,
PÁLMA,
MIRA

Mk 6,7–13

Mikor Jézus első tanítványai megkapják feladatukat, Jézus küldetésének részévé válnak. A megtérés lehetőségét és örömhírét adják tovább, és bár a kegyelmi ajándékokkal sok csodás gyógyulást is előidéznek, mégsem fogadják őket mindenhol tárt karokkal. Nekünk, mai tanítványoknak is számolnunk kell ezzel. Mégsem szegheti kedvünket és elköteleződésünket, amikor elutasításban van részünk, hiszen mellette ugyanúgy részesülünk a keresztyén élet ajándékaiban is, és mi magunk is Jézus munkatársaivá nemesedünk.

1Krón 29,1–9

11

CSÜTÖRTÖK•
FERENC

Mk 6,14–29

Nem lehet egyszerre kétfelé szolgálni. Eszünkbe juthat Illés, amikor így szól a néphez: „Meddig sántikáltok még kétfelé? Ha az Úr az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baal, akkor őt kövessétek!” (1Kir 18,21). Ahogyan ott nem válaszolt a nép, úgy Heródes sem volt képes egyértelmű állásfoglalásra. Vajon mi kiállunk-e minden helyzetben hitünk és meggyőződésünk mellett?

1Krón 29,10–19

12

PÉNTEK•
PONGRÁC,
GYÖNGY

Mk 6,30–44

Olykor megfáradunk a szolgálatban a családukbán, a munkahelyünkön, vagy az egyházban. A tanítványok is vég nélkül tanítottak, mikor Jézus azt mondta: **„Jöjjetek velem, csak ti magatok egy lakatlan helyre, és pihenjete meg egy kissé!”** (31). Nem lehet a végsőkig

kizsigerelni magunkat, időnként vissza kell vonulni, egyedül kell lenni Jézussal, hogy aztán újult erővel tudjuk folytatni.

1Krón 29,20–30

13 SZOMBAT• SZERVÁC, IMOLA **Mk 6,45–56**
A legnagyobb viharok idején mindig hallhatjuk Jézus csendes hangját: „**Bízzatok, én vagyok, ne féljete!**” (50). A tanítványok hiába éltek át megannyi csodát, hiába lettek maguk is aktív gyógyítók, még mindig rácsodálkoznak Jézus erejére. Bezzeg az idegenek olyannyira bíznak, hogy egyetlen érintés meggyógyítja őket. Maradjon meg bennünk is, sőt mélyüljön a kezdeti hitünk lelkesültsége, töretlen és végtelen bizalma! Ne hagyjuk, hogy megkeményedjen a szívünk, és a kétség felborítsa a hajónkat!

2Krón 1,1–17

14 VASÁRNAP• BONIFÁC **Mk 7,1–23**
A tisztaság kérdésében Jézus Isten lelki szempontját érvényesíti az emberi hagyományok testi megközelítésével szemben. Sokszor még ma is, talán nekünk is, fontosabb, hogy valaki mosott-e kezet, tiszta-e a ruhája, külseje megfelel-e az általános higiénés feltételeknek. A külső, ami első ránézésre látszik, megelőzi a belsőt. Isten azonban azt nézi, ami a szívben van: a lelki tisztaságot. A belülről fakadó tisztátalanságok gonoszságként törnek a felszínre, és bemocskolják az életünket. Mindez pedig abból az emberi magatartásból fakad, amit Jézus így diagnosztizál: „**Az Isten parancsolatát elhagyva az emberek hagyományához ragaszkodtok**” (8).

2Krón 1,18–2,9

Imádkozzunk a lelki vezetőkért.

15 HÉTFŐ• ZSÓFIA, SZONJA **Mk 7,24–30**
A történet első kérdése: Keresed-e Jézust annyira, hogy ha valakihez bemegy a közeledben, akkor arról te azonnal tudomást szerzel, és sietsz is hozzá? A második kérdés: Túl tudsz-e lépni a személyedhez kapcsolódó előítéleteken, hogy hittel válaszolj a Mester szavára? Harmadszor: A hited átsegít-e a hívők göggyén, közömbösségén? S lehetne még a végtelenségig folytatni a kérdéseket, de a lényeg úgyis mindig az, hogy vannak-e a kérdésekre hiteles válaszaid.

2Krón 2,10–17

16 KEDD• MÓZES, BOTOND **Mk 7,31–37**
Jézus csodái soha nem öncélúak. Nem voltak azok földi szolgálata idején, és nem azok azóta sem, ugyanis jelként mindig Istenre mutatnak, az ő üdvtervét és ígéreteit támasztják alá. Ezek a csodák Isten Országának nyitányai. Az új teremtés közvetítői. Ha megmagyarázhatatlan módon Isten beleszól az életedbe, azt soha nem azért teszi, hogy boldogabb légy, hanem azért, hogy közelebb kerülj hozzá, ezáltal az ő uralma megvalósuljon az életedben, és új teremtésként örök életed lehessen.

2Krón 3

17 SZERDA• PASZKÁL **Mk 8,1–10**
Jézus csodatételei nem egyszeri és megismételhetetlen események. Isten közelében bármikor újra megtörténhetnek. A négyezer ember megvendégelése nem az ötezer ember megvendégelésének parafrázisa, hanem annak a bemutatása, hogy Jézus nem csak egyszer látott vendégül több ezer embert. Ez pedig biztatás minden keresztyén embernek, mert a mi Urunk mindannyiunkat meg tud vendégelni annyiszor, ahányszor csak akar. Ez pedig az úrvacsora előíze.

2Krón 4

- 18
CSÜTÖRTÖK•
A MENYBE-
MENETEL
ÜNNEPE•
ERIK,
ALEXANDRA
- Mk 8,11–21
- Mire vágyik a földhözragadt ember? Még több jelre, még több csodára! Azt várják Jézustól is, a földönjáró, testet öltött Istentől, hogy egyre jobban mutassa meg isteni voltát. Jézus viszont tudja, hogy ez kísértés. Bizonytalanságunkat sokszor mi is Istentől követelt jelekkel akarjuk elmulasztani. Ahelyett, hogy hátat fordítva ennek a világnak csak az odafelvalókkal törődünk, ahol Jézus is van, és nem érdekelne az emberek véleménye, egyedül csak Isten ígéje és az ő beteljesedő ígéretei.
- 2Krón 5
- 19
PÉNTEK•
IVÓ,
MILÁN
- Mk 8,22–26
- Jézus azért jött, hogy az ördög munkáit lerontsa. A bűn, az átok, a kárhozat és mindaz, ami ezt valósággá teszi az életünkben, a gonosztól van. Ennek a folyamatnak a része az, hogy a betegeknek gyógyulniuk kell. Akkor is, ha ez a pillanatnyi helyzetben nem kaphat nagy nyilvánosságot. A Mester téged is meg akar gyógyítani, de már nem titokban: a háztetőkről kell most már hirdetni az ő csodáit.
- 2Krón 6,1–11
- 20
SZOMBAT•
BERNÁT,
FELÍCIA
- Mk 8,27–9,1
- Péter a Lélek által titkokat tud kimondani. Ezért hangzik el az ő szájából a vallástétel: „Te vagy a Krisztus” (29). Később viszont a Sátán szól belőle, amikor Mesterét akarja megakadályozni küldetése teljesítésében. Bennünk miként van jelen a Szentlélek? Néha ő szól, néha meg az ellenség a szánkon keresztül? Vagy már beköltözött a Lélek testünk templomába, és mindig vezet, mindig ő szól? Vigyázzatok! „A Lelket ne oltsátok ki...” (1Thessz 5,19).
- 2Krón 6,12–42
- 21
A
KONFIRMÁCIÓ
ÉS A MAGYAR
REFORMÁTUS
EGYSÉG
VASÁRNAPJA•
KONSZTANTIN
- Mk 9,2–13
- „És megjelent nekik Illés Mózessel együtt, és beszélgettek Jézussal” (4). Különös élményben van része a kiválasztott tanítványoknak. Belehallgathattak egy titkos beszélgetésbe. Illés, a próféták képviselője, Mózes, a törvény közvetítője és Jézus, a Mester együttes jelenléte nyilvánvalóvá teszi az egyetlen örök Isten folyamatos munkálkodását, amelynek részévé válik most az ő tanítványi életük is. Sok mindent még nem érthetnek, de a „jelenet” egy életre meghatározó. Bárcsak legalább ennyit megélnének fiataljaink a konfirmációban.
- 2Krón 7,1–10
- Imádkozzunk** konfirmandusainkért, gyülekezeteinkben maradásukért, az értük munkálkodókért.
- 22
HÉTFŐ•
JÚLIA,
RITA,
BOÁZ
- Mk 9,14–29
- „Hiszek! Segíts a hitelenségemen!” (24). Micsoda feszültség van ebben a felkiáltásban. Van megoldás a gyógyulásra, de nem tudom teljesíteni! Az édesapa teljes őszinteséggel vallja meg Jézus előtt: ne engedd, hogy az én hitelenségemen múljék a gyermekem élete! Jobb, ha őszintén megvalljuk kétségbeesett keresésünket, mint ha palástoljuk bizonytalanságunkat, remélve, hogy ez nem tűnik fel Istennek. A tanítványok ezért vallottak kudarcot (18).
- 2Krón 7,11–22
- 23
KEDD•
GEZSŐ
- Mk 9,30–41
- „...nem akarta, hogy valaki megtudja, mert tanította a tanítványait...” (30–31). Jézus mindig figyelembe vette a hallgatóságát. A sok megfáradt, saját terheivel küszködő, olykor kíváncsi, máskor okoskodó ember szétaprózta a tanítványok figyelmét. „Mozgalmas” keresztelői istentisztelet, temetés utáni „gyászmisére” érkező emlékezők, ünnepi közvetítés a templomból, anyák napi műsor, és ki tudja még mi mindenben szolgálunk úgy, hogy tekintetbe kell vennünk a sokféle (jogos) igényt. Nem maguknak elrejtett, féltett élvezetekből akart Jézus kihagyni másokat, hanem a tanítványok hitének alapját szerette volna megerősíteni, amelyen szilárdan megáll majd szolgálatuk.
- 2Krón 8,1–11

- 24 SZERDA• ESZTER, ELIZA Mk 9,42–50
 „...mert jobb, ha csonkán mégy be az életre...” (43). Jézus mindig élére állította a dolgokat, csak mi szeretünk mindent lekerekíteni. Ha valakinek az élete Istentől egyre távolabb űz másokat, annak már mindegy, hogy az ítélet (halál) mikor érkezik (42). Komolyan szembesít az ige, hogy ha ezen az úton találnam magamat, inkább „faragjak le magamból”, önteltségemből, ítélkezésemből és (szent) erőszakosságomból. A világ szerinti szabadság helyett a saját határain megtalálása az út az életre.
2Krón 8,12–18
- 25 CSÜTÖRTÖK• ORBÁN Mk 10,1–16
 „...mert a teremtés kezdete óta Isten férfit és nővé teremtette az embert” (6). Világos beszéd ez, Isten teremtő akaratának megerősítése. Mi akkor ma a kérdés? Nem társadalmi, személyiség- vagy szabadságjogi megfontolások alapján formálunk erről véleményt, minthogy hitünk egyetlen tételét sem ezekhez igazítjuk!
2Krón 9,1–12
- 26 PÉNTEK• FÜLÖP, EVELIN Mk 10,17–31
 „Gyermekeim, milyen nehéz az Isten országába bejutni!” (24). Isten országáról könnyen kialakulhat az az elképzelésünk, hogy mindenkinek jár, aki már eleget szenvedett, mert megérdemli vagy kívánczik utána. Isten országa azonban nem más, mint Isten akaratának tökéletes megvalósulása. A legnagyobb küzdelmeink egyike az ő akaratát a miénk elé helyezni. Ezt a harcot egyedül nem is tudjuk megnyerni (27), csak Isten győzhet meg arról, hogy az ő követése nagyobb gazdagság minden más kincsnél.
2Krón 9,13–31
- 27 SZOMBAT• HELLA Mk 10,32–45
 „Akik vele voltak, álmélkodtak, akik pedig követték, féltek” (32). A mai napig álmélkodás és félelem kíséri Jézust. „Akik vele voltak”, csodálták, hogy mennyi igazság van a szavaiban. Saját álmaikat látták benne, és ezzel megtévesztették önmagukat. Ebből gyilkos harag született. A tanítványokban, „akik pedig követték”, félelem volt. Bárcsak szent istenfélelem volna ez, amely felismeri őt. Legtöbbször viszont inkább csak rettegés az ismeretlentől.
2Krón 10
- 28 PÜNKÖSD-
VASÁRNAP• EMIL, CSANÁD Mk 10,46–52
 Pünkösöd ünnepén éppen Bartimeus gyógyulása tanít bennünket arra, hogy kérjünk új látást a Lélekről, akiről Jézus megígérte: „...kérni fogom az Atyát, és másik Pártfogót ad nektek, hogy veletek legyen mindörökké” (Jn 14,16). Jézus meghallja a kérésünket, nem hagy válasz nélkül, de megkérdez: „Mit akarsz, mit tegyek veled?” (50). Feleljünk bátran és konkrétan, mint Bartimeus, aki hittel kért látó szemet, és kapott. „...mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szentlelket azoknak, akik kérik tőle” (Lk 11,13).
2Krón 11
- Imádkozzunk** azért, hogy Isten Lelke vezesse az igehirdetőket, a bizonyosságtevőket a szóban és cselekedetekben történő tanúságtételben.
- 29 PÜNKÖSD-
HÉTFŐ• MAGDOLNA Mk 11,1–14
 Mindenkinek színt kell vallania a tágabb közössége előtt is, a család, a falu vagy a város nyilvánossága előtt. Akkor nincs baj, ha úgy válaszolunk, ahogyan a tanítványok, vagyis azt mondjuk, amit Jézus mond nekünk (6). Tanúságtétel az, ahogyan ma, pünkösöd másnapján a templomban vagyunk. Jézus megnéz bennünket is. Látja zöld lombú, gyakran terméketlen és gyümölcs nélküli életünket. „Akinek van füle, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek!” (Jel 3,22). A tanítványok hallották. Halljuk meg mi is!
2Krón 12

30 Mk 11,15–19
 KEDD• JÓL nevelt, kulturált és toleráns keresztyéneket vár a világ. A keresztről (Gal 5,11) kevesek számára vállalható. A jeruzsálemi templomot Isten az imádság házána szánta. Jézus nem ezt látta. „...rablók barlangjának nézitek ezt a házat, amelyet rólam neveztek el? Majd én is annak nézem!” (Jer 7,11). A Fiú nem láthatta másként a templomot, mint az Atya. Mit gondolsz, meddig mondhatod magad Krisztushoz tartozónak, ha már régen nem vagy a Szentlélek temploma? (1Kor 6,19). Kegyességünk látszatát maga Jézus forgatja fel, hacsak meg nem térünk belőle könnyek között (Zsid 5,7).

2Kron 13,1–12

31 Mk 11,20–26
 SZERDA• A másik ember elleni indulatunk önmagunk ellen fordul. Jézus azt mondja: „...amikor imádkoztok, bocsássatok meg annak, aki ellen valami panaszotok van...” (25). Nem a velünk ellenséges emberről beszél, hanem rólunk. Arról az indulatról, amelynek helyet adtunk a szívünkben. Panaszom elengedése nélkül nem hallgattatnak meg imáim. A gyümölcstelen fának pusztulnia kellett, ahogyan a mi sértett szívünknek is.

2Kron 13,13–23

RÁDIÓS ISTENTISZTELET

Értesítjük testvéreinket, hogy református istentiszteletünket 2023.május 14-én közvetíti az Újvidéki Rádió. Vallási műsorunk ultrarövid hullámon, vasárnap reggel 8:05 -kor a **90,5/92,5 MHz**-en hallható.

AZ IGE MELLETT

Textus: ApCsel 2,37-47

Biztosan mindnyájan voltunk már úgy, hogy megérintett egy Ige egy igehirdetésen, vagy magányos Bibliaolvasásunk közben, és legszívesebben megkérdeztünk volna valakit, hogy mit tegyünk. A fenti igében Péter apostol igehirdetésére is így reagáltak a hallgatói. Nézzük csak meg közelebbről:

1. Azt kérdezték: **„Mit tegyünk, atyámfiai, férfiak?” Péter pedig azt felelte: „Térjete meg, és keresztelkedjete meg valamennyien Jézus Krisztus nevében, bűneite bocsánatára, és megkapjátok a Szentlélek ajándékát.”**

A hallgatóság végül arra felel ezzel a kérdéssel, hogy mit tegyenek, mikor Jézusról, akit megfeszítettek bebizonyítja, hogy Isten úrrá és Krisztussá tette őt. Illetve, hogy feltámadt a halálból,

és elküldte a Szentlelket, akiről Jóel is profétált. Péter arról is szól, hogy Isten elvégzett tanácsából adatott a halálra Jézus Krisztus, akit gonosz kezeikkel feszítettek a keresztre.

Ezért mondja, hogy térjenek meg, és keresztelkedjenek meg Jézus Krisztus nevében, bűneik bocsánatára. Jézus Krisztus ugyanis azért halt meg nagypénteken, a kereszten, hogy bűnbocsánatot szerezzen nekünk. Bűnbocsánatot csak az nyerhet, aki bánkodik bűnei miatt, ezért hívja Péter bűnbánatra hallgatóit.

Mi is, amikor azt kérdezzük, mit tegyünk, hasonló feleletet kaphatunk rá, hogy térjünk meg gonosz cselekedeteinkből, és megkapjuk bűneink bocsánatát. Jézus ugyanis értünk is meghalt, miattunk is szegezték fel a keresztfára, hogy egyszeri és

tökéletes áldozatával megmentse minket a bűneinkért járó büntetéstől. De tudnunk kell, hogy a megtérés az „csak” irányváltatás a veszedelemből vivő útról Isten felé fordulunk, de az út még azután következik. Ez az út pedig kísértésekkel van tele, mert az Isten felé induló, megtért embert a sátán vissza akarja fordítani a veszedelem irányába, és sajnos sokszor sikerül is neki, mert mi esendő és gyarló, bűnben fogantatott és bűnben született bűneset utáni emberek vagyunk. Mi bár tudjuk, hogy Jézus az út, az igazság és az élet, és csak ha őt követjük, juthatunk el az Atyához, és tudjuk, hogy aki őt követi nem járhat sötétségben, mégis minket is sokszor csalogatnak a sötétség erői, és a saját erőnkől egy napig sem tudjuk Krisztust követni.

Itt lép be a képbe a Szentlélek. A vigasztaló, akit pontosan ezért küldött el Jézus Krisztus, hogy ne maradjunk segítség nélkül az Ő követésében. A Szentlélek, aki az első pünkösdkor jött el hozzánk, segít nekünk keresztyéneknek, azaz Krisztuskövetőnek lennünk. Péter is mondta, hogy megkapják a Szentlélek ajándékát. Erről szól Pünkösd ünnepe, a Szentlélek kitöltetéséről.

Most nézzük tovább igénket, miben is állt az, hogy ők akkor megkapták a Szentlélek ajándékát. Ezt olvassuk:

2. „Azon a napon mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk. Ezek pedig kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban..., együtt voltak, és mindenük közös volt. Vagyonukat és javaikat eladták, széosztották mindenkinek: ahogyan éppen szükség volt rá. Napról napra állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték az Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.”

A zsidóknak ünnepe volt, és messze földről is elzarándokoltak Jeruzsálembe. Rengetegen voltak, és a hallgatóságból nem is csatlakozott hozzájuk mindenki, csak azok, akiknek a Szentlélek utat készített a szívéhez a Péter biztonyságtételének. Ezek pedig háromezren voltak. Erről a háromezer emberről azt olvassuk, hogy kitartóan részt vettek az apostoli tanításban, tehát hallgatták az apostolokat, akik tanították őket Jézus útjára, tetteire és tanításaira. Közösségben voltak egymással, ami abból is látszik, hogy mindenük közös volt, eladták a javaikat, és megosztották egymás között, ahogyan kinek-kinek szüksége volt rá. A kenyér megtörésében is kitartóan részt vettek, Úrvacsoráztak, így emlékeztek

vissza Krisztusra, aki azt mondta nekik, hogy „ezt cselekedjétek az én emlékezetemre”. Így adtak hálát a Jézus érettünk vállalt kereszthaláláért. Mindamellet pedig megosztottak egymással az ételen, nem volt köztük nélkülöző. Az imádságban is kitartóan vettek részt, azaz szüntelenül imádkoztak, és mindenért hálát adtak. Dicsérték Istent, akit Jézus Krisztusért már ők is Atyjuknak nevezhettek. Azt is olvassuk itt, hogy kedvelte őket az egész nép, és napról-napra egyre többen lettek, mert az Úr növelte a gyülekezetet az üdvözülőkkel.

Ahogy látjuk ezt, bizonyára azt mondjuk, milyen jó is volt az, bárcsak közöttünk is így lenne, hogy minden nap növelné az Úr a gyülekezet lélekszámát, és boldogan, békében élhetnénk. Azonban ez az ige elénk is állít feladatot. Ha a Szentlélek ennyire megnyitná szívünket, akkor nem csak a tanításban vennénk részt buzgón, minden istentiszteleten, mikor hívogat a harangzó. Nem csak minden úrvacsoraosztáson lennénk a templomban, és nem csak dicsérnénk Istent, Őt magasztaló énekekkel, ahogyan minden istentiszteleten tesszük, hanem buzgón imádkoznánk, mondhatni szüntelenül, és mindenért hálát adnánk mennyei Atyánknak, amit még mindig többen több-kevesebb sikerrel gyakorlunk. De a vagyonunkon is osztoznánk, mindenünk közös lenne, ahogyan az ősgyülekezetről olvassuk. Ez már nehezebb dolog, ezt például már Pál leveleiben sem találjuk meg, mint minden keresztyén közösségben gyakorlandót, annál inkább feladatunk, hogy ha valaki hiányt szenved valamiből, enyhítsük a hiányát, ha tudunk, adjunk enni az éhezőknek, ruhát annak, akinek szüksége van. A 2 Korinthus 8, 13-ban így tanít Pál apostol: „Ugyanis azért, hogy másoknak könnyedségük legyen, nektek ne legyen nyomorúságotok. Ellenben az egyenlőségnek megfelelően.” Ha nem is mindenünk közös, de nem nézhetjük el, hogy nélkülözzön valaki a gyülekezetben, hanem ha ilyen előfordul, bizonyára segítünk egymásnak keresztyéni szeretetből. Sőt, nem is csak a saját gyülekezetünkben, hanem például a katasztrófa sújtotta területeken élő gyülekezetekben élő nélkülözőknek is a gyülekezet összefogásával segíthetünk.

Adjunk hálát a köztünk is munkálkodó Szentlélekért, hogy Jézus mennybemenetele után tíz nappal az Ő ígéretének beteljesedését buzgón váró tanítványokhoz elküldte, és megszülethetett az Anyaszentegyház. Adjunk hálát, mert Ő fogja a kezünk, és vezet minket a Krisztuskövetés rögös útján. Hála illeti Őt ezért. Ámen.

**Sándor Botond Endre,
hajléktalanmissziós lelkipásztor**

GYÜLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL

VÁLASZTÁSOK

Ribár Gyula
szabadkai presbiter

Ragadjuk meg a megszentelt időt, kapaszkodjunk bele a csöndbe, hallgassuk Isten hallgatását, majd aludjunk egyet és utána fogjunk tollat és szavazzunk. Azon a reggelen a 271. dicséretet (MRÉ) olvassuk, énekeljük el, melyet az egyházi tisztviselők választására írtak még 1774-ben Debrecenben.

1. Küldj áldást az őrállókra, Felséges Isten! Szolgáidat ne hagyd köztünk magukra, Siess oltalmukra: Felséges Atya Isten!

2. Szent egyházad kormányzóit Áldd meg, Úr Isten! Vezesse néped bölcs tanácsadóit Az igaz, buzgó hit, Felséges Atya Isten!

3. A választott nemzetséget Áldd meg, Úr Isten! Lássék meg rajtuk a te fényasséged És a te szentséged, Felséges Atya Isten!

4. Te királyi papságodat Áldd meg, Úr Isten! Hirdessék ők is a te hatalmatokat És igazságodat,

Felséges Atya Isten!

5. Áldd meg a te szent népedet, Felséges Isten! Bocsásd ki mennyből a te Szentlelkedet, Add rá kegyelmedet, Felséges Atya Isten!

Sokan mondják, nehéz időket élünk, szinte kifürkészhetetlen a helyzet fentről nézve rapszódikus, szeszélyes, változékony, ingatag, csapongó, szaggatott, darabos, töredékes, összefüggéstelen egyházunk alaptörvényével. Vissza kell térni, vissza kell fordulni a keskeny, helyes útra, felújulva a Bibliához, Isten evangéliumához.

Ezt kell hogy meghozzák, ezt kell eredményezzék a mostani választások.

Isten segíts, mindenható Atyánk nézz reánk!

BÁCSFEKETEHEGY

HONOSÍTÓ

Halász Dániel
lelkipásztor

Március 16-án Bácsfeketehegyen került sor a lelkipásztori diplomák egyházi honosítására, amint azt a 60. Zsinat meghatározta. A diploma honosítására egy 1999-ben elfogadott zsinati döntés alapján van szükség, mely a Szerbiai Református Keresztyén Egyházban szolgáló lelkészeknek kötelezővé teszi

alkotmányunk, szabályrendeletünk és egyház történetünk ismeretét.

Az addig szolgáló lelkészeknek nem volt kötelező a honosító, de ez alkalommal egységesen minden lelkipásztornak ki lett adva a honosító igazolás

HERTELENDYFALVA

Halász
ZsuzsannaHertelendyfalvi események

A szokásos gyülekezeti alkalmak mellett több esemény is volt a hertelendyfalvi gyülekezetben. Rövid beszámolóban szólunk erről.

Január elején, még a téli szünetben, a gyermekeknek tartottunk foglalkozást, melyen bibliai történetek, éneklés, énektanulás mellett kézműves foglalkozások is voltak, kisebb és nagyobb gyermekeknek egyaránt. Az alkalom végén a megjelentek, már mindenki által ismert, cipősdoboz ajándékot kaptak, köszönve magyarországi testvéreinknek.

Január 7-én minden évben megemlékezünk a madéfalvi veszedelem évfordulójáról, felidézve az 1764-ben történt eseményeket, hiszen ez a nap a szomorú, véres események ellenére a bukovinai székelyek születésnapjának számít. Egyetlen székely gyülekezetünkben ez mindig fontos nap. Ilyenkor az imateremben tartott áhítat után megkoszorúzzuk a 2010-ben a hidasi testvérgyülekezettől kapott kopjafát. Itt említjük meg, hogy másnap Magyarországon, Bonyhádon és Hidason is megemlékezést tartanak a madéfalvi veszedelemről, melyet a Bukovinai Székelyek Országos Szövetsége szervezett. Bonyhádon a Székely Emlékparkban egy újabb kopjafát avattak, Thomka Károly református lelkész emlékére, aki a bukovinai székelyek Al-Dunára való telepítését szervezte és vezette, majd a hertelendyfalvi gyülekezet lelkésze volt 1883-tól, a telepítéstől haláláig, 1905-ig. Ezután a megemlékezők és ünneplők Hidason részt vettek a református templomban megtartott ökumenikus istentiszteleten. A híveket először Gyenge Károly helyi lelkész köszöntötte, majd Halász Béla püspökünk. A

hertelendyek lelkésze hirdette Isten Igéjét, valamint Keresztes Andor plébános is szolgált.

Februárban, a házasság hete kapcsán a Művelődési Egyesületben tartottak rendezvényeket. Az egyik alkalmon Gyuris László pancsovai plébános és Halász Béla lelkész a feleségével voltak a vendégek. Elhangzott, hogy a két keresztyén felekezetben miképpen tartják fontosnak a házasságot, mely Isten ajándéka, és ezzel együtt a család is. Egy református lelkész a szolgálat mellett másképpen éli életét, hiszen családja is van.

Március elején a katolikus testvérekkel együtt szoktuk megtartani a Világimanapot, minden évben felváltott helyszínnel. Idén katolikus testvéreinknél gyűltünk össze közös imádságra és éneklésre. A 2023-as év anyagát Tajvan Imanapi Bizottsága készítette elő. **A bevezető ige: „... hallottam az Úr Jézusba vetett hitetekről és a bennetek minden szent iránt megnyilvánuló szeretetről.” (Ef 1,15)** Ilyenkor a két felekezettől közösen olvassuk fel az imanapi liturgiát, és mindenki éneklő a saját énekeit. Az együtt elmondott Úr imádsága és a lelkészi áldások után kivetítésen ismerhettük meg egy kicsit közelebről Tajvant és az Imanapi Bizottság Tagjait. Az évek folyamán a Világimanap által már sok országról szerezhettünk így egy kis ismeretet, és tudhattuk meg, hogyan élnek az adott országban az emberek és keresztyén testvéreink.

Imádkozzunk, hogy Urunk áldja meg gyülekezeteink életét és alkalmait, hogy az Ő dicsőségére munkálkodjunk mindig.

“Nem éltem még e föld színén...”

Írta és fényképezte:
Martinek Imre újságíró

*“Harmóniát csak olyan lélek tud maga körül teremteni, aki magában már megteremtette.”
(Müller Péter)*

2019 után (2020 és 2021 kihagyásával) harmadik alkalommal zárkózott fel Hertelendyfalva közössége is a Bach Mindenkinék elnevezésű fesztiválhoz. Változatlanul aktív részvétellel, mely szándéknak a helyi református egyházközség biztosított befogadó hajlékot. Gyülekezetének imatermében. Április 2-án, az idei Virágvasárnap ünnepén.

A szerzemények alkalmi tolmácsai **Kiss Laura** (klarinét), **Kiss Andrea** (zongora), **Kovács Tibor** (hegedű) és **Kovács Tímea** (szoprán) növendékek, valamint **mgr.Bálintné Ligeti Mária** (zongora), **Kiss Samu** (klarinét) és **Györfi Sándor** (hegedű) zenepedagógusok voltak.

“Nem éltem még e föld színén, Te értem megszülettél; még rólad mit sem tudtam én: tulajdonoddá tettél. Még meg sem formált szent kezed, már elválasztál engemet. Hogy társam légy e földön.” (J.S.Bach)

A nyitányban elhangzó igeszakaszra (Mt 6, 10) építkezve **ft.Halász Béla**, a Szerbiai Református Keresztyén Egyház (SZRKE)

püspöke tartott rövid áhítatot. Hangsúlyozva, Isten ajándéka, hogy ennyi zenei tehetség sarjadt e vidéken, kikre ezúttal is számíthatott e közösség. A zene (mely megnyugtatja az embert) és az ének (mely megerősíti az embert) közbenjárására. S mindez nem lenne az ÚR akarata nélkül.

A találkozó szervezője ezúttal is **Kerekes-Székely Zita** nyugalmazott zenepedagógus, helybéli kántornő volt, ki tematikus összefoglalójában nemcsak a kezdetekről és a megszólíttatásról, de a jövőről is szólt. Hangsúlyozva, hogy a hit gyakorlása pillanatában nemcsak az eredendő praxisról volt szó, de maga az értékek átörökítését gyakorló közvetítőkről is.

S a kezdetek? *A Bach Mindenkinék Fesztivál* nemzetközi program Dale Henderson New York-i csellista kezdeményezésére jött létre 2010-ben, *Bach in the Subways* néven. Minden év márciusában, Johann Sebastian Bach születésnapja alkalmából ingyenes koncerteket tartanak kiváló muzsikusok közreműködésével nyilvános helyszíneken, ünnepelve a zeneszerzőt, ezáltal népszerűsítve a klasszikus zenét. Magyarországon 2015 óta rendezik meg ezt a programot..

A találkozó kötetlen társalgással és szeretetvendégséggel ért véget.

SZABADKA

SIRATÁS KÁPOLNA

Ribár Gyula
szabadkai presbiter

A Szentföldön, azon a napon, amikor Jézus szamárháton bevonult Jeruzsálembe, az olajfák hegyéről indult el. Ma, itt az olajfák hegyének oldalán, van egy ún. siratás kápolna, amely külsőleg egy nagy könnycsepphez hasonlít. A kápolna ablakából rálátni a Templom-hegyre, az egész óvárosra. Itt kelt életre a virágvasárnapi történet.

Kevés keresztyén embernek adatik meg az a lehetőség, hogy a földi vándorútján itt lehessen, itt álljon meg. Itt voltak a tanítványok, itt volt Jézus, amelyről Lukács evangélista így ír: (19,41) Amikor közelebb ért, meglátta a várost, megsiratta. A tanítványok gyönyörködtek a látványban, a templom ragyogó szépségében. Hallották az örömjongást, látták a királyi fogadtatást, hogy az emberek palmaágakat az útra szórnak, felső ruháikat az útra terítik. Jézus pedig már látta, hogy bent a városban a bevonuló számára kereszt készül és a hallelujás örömkialtásokba belevegyül a "feszítsd meg" kiáltás. A virágvasárnap ilyen ellentétekből tevődik össze. A közelgő húsvéti ünnepekre, az ország minden részéből özönlik a nép Jeruzsálembe. Jézus is jön tanítványai kíséretében. Tizenkét éves korában járt erre először, most pedig ez volt az utolsó útja. Azért jött, hogy Atyja akaratának eleget tegyen, és a megváltás nagy munkáját bevégezze. Tudta, hogy mi vár rá a városban: kereszt, kínos halál, fenéig kell kiürítenie a keserűség poharát. Ő itt bizonyította be, hogy csak az Úrnak nevében jön, hogy Isten akaratát mindig szem előtt tartotta, és annak a saját akaratát is alá tudta rendelni. "Ne úgy legyen amint én akarom, hanem amint Te". Ennek az akaratnak engedelmeskedik, nem nyúl a korona után, hanem megmarad azon az úton, melyet Isten jelölt ki számára, melynek a végén keresztfa, és tövis koszorú vár rá.

Szabadkán, 2023 Virágvasárnapján, az istentiszteletre érkezvén, áthaladunk a templomot körülvevő szent templomkertben. Itt, amikor a kelő nap áttöri a sötétség sűrű ködét, virradatkor, pirkadatkor már ébrednek a templomkert lakói:

gyöngyharmatos dísz virágok, borostyán, cserjék, fenyőfák, stb. Azon a napon, amikor Jézus bevonult Jeruzsálembe, a nép virágot is szórt, virágot dobált az útra, amelyen Ő elhaladt. Luther Márton virágvasárnapi dicséretében így ír: Jeruzsálem városában, Minden népek sokasága, Virágokat szór útjára, S ajka nyílik hozsannára. (Batthyány - kodex nyomán, XVI század).

Egyébként a virág az emberi élet kísérője, hisz jelen van a bölcsőtől a koporsóig. A szép számban megjelent hívek részére nt. Harangozó László tartotta az ünnepi istentiszteletet, nagy tisztelettel és szeretettel, az Ige magasan szállt és az igazságot hirdette.

"Az előtte és utána menő sokaság pedig kiált vala,; Hozsanna a Dávid fiának! Aldott aki jó az Úrnak nevében! Hozsanna a magasságban!" (Mt. 21,9.)

Mi is azért Királyunknak, Menjünk elébe urunknak, Vigyünk palmaágak helyett, alázatos, tiszta szívet. (Batthyány kódex)

Családi fórum

Harangozó Gyöngyi
diakonissza

Gyülekezetünkben újra sikerült összehozni egy újabb közös családi délutánt. Annak ellenére, hogy több család nem tudott eljönni, egy nagyon felszabadult és örömteli közösség alakult ki. A téma a házasság volt. Harangozó László lelkészünk a Prédikátor könyvéből olvasta az igét **“Jobban boldogul kettő, mint egy: fáradozásuknak szép eredménye van. Mert ha elesnek, fel tudják**

segíteni egymást”. Ez az ige legtöbbször esküvői szertartáson hangzik el, de fontos emlékeztetni magunkat arra, hogy milyen csodálatos dolog az, hogy Isten két embert egymáshoz vezet, akik egy egész életen át segíthetik, támogathatják egymást. Jó volt megosztani egymással gondolatainkat, érzéseinket. Reményekkel telve várjuk a következő találkozót is!

GYERMEKMISSZIÓ

Nemzetközi konferenciák*„Egy az Úr és egy a hit, egy a keresztség.” Ef. 4,5*Halász Renáta
pedagógus,
gyermekmisszió
munkatárs

Március folyamán két konferencián is voltunk Magyarországon, ahol régi ismerősökkel, kedves testvérekkel találkozhattunk.

Először egy nemzetközi konferencián vettünk részt Szépalmán, a Bakony hegyei között. 23 éve járunk erre a konferenciára, ahová Európa több országából érkeznek a résztvevők. Idén 12 ország képviseltette magát, 43 résztvevővel, így sokféle nyelvet hallhattunk magunk körül. Szerb tudásunk által a szláv nyelvcsoporthoz tartozókkal jól megértettük egymást, de nagyobb öröm volt magyarul beszélni Kolozsvárról, Brassóból, Kassáról, Prágából, Passzauból és Stuttgartból érkező magyar testvérekkel. Többnyire egyházi és missziós munkatársak voltak jelen, témánk pedig az **Örökség** volt. Milyen lelki értékeket hagyunk magunk után? Vajon fontos-e számunkra az utánunk jövő generáció lelki élete, fejlődése? Tudunk és akarunk-e nekik helyes, Isten felé vezető irányt, útbaigazítást adni? Gazdag és tartalmas előadásokat hallhattunk, meghallgattuk más országok beszámolóit, imaközösséget

tartottunk és sokat énekeltünk. Jó volt érezni a testvérek szeretetét és érdeklődését.

Hazafelé Budapesten részt vettünk a Vasárnapi Iskolai Szövetség (magyarországi Gyermekmisszió) országos konferenciáján a Pasaréti Református Gyülekezetben. Előadónk a Gyermekmisszió európai vezetője volt. Témaként pedig a **„Tanúim lesztek”** bibliai Igét tanulmányoztuk. A konferencián több százan vettünk részt, és szünetekben sok kedves ismerőssel, munkatárssal beszélgethettünk. Magunkhoz szoríthattuk a Kárpátaljáról érkező asszony testvéreket, akik férjeik nélkül tudtak csak eljönni. Minden résztvevő számára áldott nap volt! Lelkileg megerősödvé és gazdagodva térhettünk haza.

„Mert nap és pajzs az ÚR, kegyelmet és dicsőséget ad az Isten. Nem vonja meg javait az ÚR azoktól, akik feddhetetlenül élnek.” Zsoltárok 84,12

Húsvéti gyermekalkalmak

Halász Renáta
pedagógus,
gyermekmisszió
munkatárs

Jézus így szólt hozzá: „Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak, és hisznek.” Jn. 20,29

Bácsfeketehegyen egy hónapon keresztül, hétről-hétre végigvettük a gyerekekkel a húsvét előtti történeteket a Gyermekmisszió szervezésében. A foglalkozásokat két csoportban folytattuk, ovis és alsós tagozatos gyerekek, illetve felsős fiatalok számára. Hálás a szívünk, amiért nagy létszámban látogatták a gyermekek és ifjak ez alkalmakat. Együtt készültünk az ünnepre.

Történetek közül feldolgoztuk a Virágvasárnap, lábmosás, utolsó vacsora történetét. Elbeszélgettünk a bibliai Péter és Júdás döntésén és a következményeken. Végigvettük a nagypénteki szenvedéstörténetet és Jézus halálát, mely által személyes Megváltónk lehet. A harmadnap örömhírt: Feltámadt! Jézus él! Ahogy ének is szól: „Országá

nyitva áll, hallgasd a csend szavát, meghalod hívását! Ő soha nem hagy el, szólj csak és átölel, talán észre sem veszed, úgy fogja két kezéd.”

Hétről-hétre a gyermekek számára érthetően és érdekesen igyekeztünk feldolgozni az eseményeket. A történetek mellett sokat énekeltünk és kézimunkát is készítettünk alkalomhoz és történethez illően.

Köszönjük a fiatalok, szülők, nagyszülők segítségét, akik részt vettek a foglalkozásokon és segítettek a gyermekek körüli teendőkben.

Jézus mondja: „Én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig.” Mt. 28,20

GONDOLATÉBRESZTŐ

Protestáns etika ma

Dr. Szabó Katalin
főmuzeológus
Semmelweis Orvostörténeti
Múzeum

Egyre inkább bēbizonyosodik, hogy a gyökeres változások korát éljük. Érvényes ez az élet szinte minden területére, a tudományra, a gazdaságra, a politikára, globális és lokális hatásait érezzük a mindennapokban is. Az átmeneti koroknak, aminek immár jelenleg a kellős közepébe sodródtunk, a bizonytalanság az egyik legjellemzőbb vonása. Minden bizonytalan: a munka, a jövedelem, a béke, a biztonság. Az emberek egy része biztos pontokat keres, kapaszkodókat, amik mentén élni tudná az életét, mások viszont – és elnézve a mai világot, ezek vannak többségben – a hedonizmus mámorában keresnek menedéket. Éljen a mának, ne „gondoljon a gonddal”.

A gond pedig kíméletlenül kopogtat és jó lenne, ha legalább mi keresztyének nem készületlenül nyitnánk neki ajtót. Azt gondoltam, ha a protestáns etika mai álláspontját, mai elveit megismerem, közelebb kerülök a megoldáshoz, közelebb kerülök az útjelzőkhöz, a helyes irányhoz. Akkor hát milyen is, mit is mond a világról ma a protestáns etika? Fazakas Sándor szerkesztésében a reformáció 500 éves évfordulójára jelent meg a Kálvin Kiadó és a Luther Kiadó gondozásában, 2017-ben A protestáns etika kézikönyve című tanulmánykötet, mely tizenegy részben taglalja, hogy a protestánsoknak milyen álláspontjuk van a mai, modern, európai élet különböző területein felmerülő kérdésekkel kapcsolatban. Érintik a protestáns etika feladatait, történeti távlatait, a beszéd, a képi megjelenítés, a házasság-család-szexuális, a születés-halál, a környezet, a technika, a gazdaság, a közélet, az egyházi szolgálatok etikáját és a reménység és felelősség résszel zárják a kötetet. A kötet szerzői alapos jelenkori társadalomismeretről tesznek tanúbizonyságot, ismerik azt a világot, amiben élnek, amiben a válaszokat keresik a feltett kérdésekre. De adnak-e útmutatást? Mert ugye ez lenne a legfontosabb.

Éppen a házasság, család, szexualitás etikájával kapcsolatban írja meg az egyik szerző, hogy milyen nehéz a mai világban állást foglalni: „A témával való fogfoglalkozás problematikáját tovább mélyíti, az egységes, egyöntetű etikai állásfoglalás kialakítását nehezíti, hogy a különböző modellek párhuzamos jelenléte a társadalomban sok esetben elfogadott és erkölcsileg nem kifogásolt. Ennek mindenekelőtt két következménye lehet a protestáns etika számára. Egyrészt az, hogy a korábbi társadalmi normákat már nem lehet evidenciának tekinteni; másrészt az, hogy tovább mélyül a távolság a bibliai felismeréseken nyugvó etikai álláspont és a társadalmilag elfogadott normák között.” Ez egy valóságos és meglévő

probléma, de ugyanakkor nem most keletkezett probléma. Bölcs dolog volt-e idáig várni a válaszok keresésével? Ezt majd a történelem megválaszolja. Mindenesetre a szerzők arra is felhívják a figyelmet, hogy az egyház nemcsak ebben a változó korban él, hanem maga is változik, maga is belső feszültségekkel küzd és ez tovább nehezíti a helyzetet.

Az embereknek azonban nem egyrészt, másrészt válaszokra van szükségük. Határozott álláspontokra, határozott útmutatásra. Még ha nem is tudjuk minden esetben betartani a megköveteltek, van előttünk egy ideál, van előttünk egy eszmény, amit követni lehet, aminek az elérésére törekedhetünk. Ha nincs eszmény, nincs mihez viszonyítani magunkat. Ha mindent szabad, minden elfogadott, megengedett, ha nincs szabály, nincs mihez igazodnunk! Szükségünk van az etika útmutatásaira, a határozott álláspontokra.

Azt hiszem, nem elégedhetünk meg a passzív szemlélődéssel. „A posztkeresztyén Európában a mind jobban előrehaladó szekularizációs folyamatok következményeként is véget ért a kereszténység és a nyugat-európai civilizáció ezer esztendőssé összekapcsolódása. Nyugat-Európa egyre kevésbé központja a keresztény kultúrának, a kereszténység pedig a maga legdinamikusabb alakzatait tekintve egyre kevésbé európai. Mindennek következtében az etikai értékrendben bekövetkezett és folyamatosan jelen levő változással és erózióval nézünk szembe.” Tegyük hozzá, itt nemcsak Nyugat-Európáról van szó, nyugodtan vegyük bele magunkat is a folyamatokba. Ugyanakkor felmerül a kérdés: miért csak „nézünk szembe” és miért nem teszünk valamit ellene? Mert az átmeneti korok, mint amilyen a mienk is, nemcsak rombolnak, hanem pozitív változásokat is hozhatnak. Gondoljunk csak arra, hogy a római kor végén az önmagával meghasonlott ember volt a táptalaja a keresztény eszme terjedésének is. Ebből is következően mielőbbi és elemi érdek lenne határozott etikai álláspont és cselekvő iránymutatás az emberek számára.

Addig is mi lenne a modern kor emberének az iránymutatója a bibliai útkeresés mellett? Ha már a római kort említettük, hallgassuk meg mit mond a problémáról egy római, Marcus Aurelius: „Egyáltalán ne vitatkozz többé arról, hogy milyennek kell lennie a jó embernek, hanem légy olyan.” Tehát míg az egyházi etikások vitatkoznak azon, és kitalálják, milyennek is kellene lennie a jó keresztény embereknek a mai korban, addig mi kapaszkodjunk a régi korok jól bevált erkölcsi útmutatóiba és ha nem is tudjuk azokat maradéktalanul betartani, de legalább törekedjünk rá.

„A keresztény gondolat védelme”

Dr. Szabó Katalin
főmuzeológus
Semmelweis Orvostörténeti
Múzeum

Néhány napja levelem érkezett, melyben egy antikvárium arról értesített, hogy hosszú, mondhatom évek óta tartó előjegyzés után végre megvan a kért könyv, A keresztény gondolat védelme. A könyvet érdeklődésből rendeltem meg, és amikor kezembe vettem, meglepetten láttam benne Ravasz László egy írását, melynek címe A kereszténység és az erkölcs. Az elmúlt hónapban Max Weber protestáns etikáját próbáltuk egyszerűsíteni, megérteni ennek a lapnak a hasábjain, úgyhogy mintegy folytatásként érkezett ez a Ravasz-féle eszmefuttatás. Úgy éreztem, nem hagyhatjuk ki.

A füzetke 1925-ben jelent meg és az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga által szervezett előadássorozat előadásait tárta az olvasók elé. A Liga a kereszténység számára legnehezebb időkben, 1919-ben alakult és célja saját megfogalmazásában az önvédelem volt a szervezett keresztény és nemzeti akarat érvényesítésére. Az előadássorozat politikusok, közgazdászok mellett olyan nagy neveket is felsorakoztatott a hitélet köréből, mint Prohászka Ottokár, Raffay Sándor és Ravasz László. Nézzük, hogyan vélekedett Ravasz László a keresztény erkölcsről és annak megvalósulásáról a maga korában!

Ravasz úgy vélte, minden erkölcsi világkép attól függ, hogy mit tart a legfőbb jónak. Ez határozza meg azt a magasságot, eszményt, ami egy emberi közösség célját alkotja. A legfőbb jó a materiális világban az erkölcsi törvényekben nyilvánul meg. Ravasz szerint az erkölcsi törvények betartása a szabadság kategóriájába esik, hiszen a materiális világban vannak kényszerűségekből, fizikai törvények alapján megtörténő dolgok és vannak döntések alapján történő dolgok. Az erkölcs ez utóbbiba tartozik. Így jut el arra a következtetésre, hogy az erkölcs a szabadság és a felelősség, az egyéni felelősség világa. **„Éppen ezért az erkölcs csak személyes lehet csupán, azaz – egy öntudatos lénynek élő viszonya önmagához és eszményeihez”** – írta Ravasz. Nagyon fontos mondat! Különösen ma, a „médiaterror” világában. Van-e reflexív viszonyunk önmagunkhoz, reflexív viszonyunk a világhoz, amiben élünk? Vannak-e egyáltalán eszményeink és milyen a reflexív viszonyunk ezekhez? Vagy csak élünk bele a világba és a média kliséit tükrözzük vissza, éljük meg. Ez utóbbinak megvan a reális esélye és veszélye mindannyiunkra nézve. Végül

– fejtegeti tovább Ravasz László –, az erkölcsnek feltétlenül, azaz minden körülmények között érvényesnek kell lennie, **„még akkor is, ha világok hullanak széjjel”**. Biztosan nem mondok újat, ha megállapítom, éppen ilyen széthullás határán állunk, éppen most török darabokra az eddig ismert világunk és nem tudjuk, mi épül a helyébe! Nem látjuk, milyen lesz, hol lesz a helyünk benne. Szükségünk is van egy olyan erős útmutatóra, ami olyankor is érvényes, ha „ha világok hullanak széjjel”. Ravasz szerint az ember tudatosan helyezi magát valamilyen viszonyba az erkölcsi eszménnyel és a viszony fokmérője nem más, mint a lelkiismeret. Végül megemlíti az erkölcs még egy jellemzőjét, mégpedig azt, hogy az erkölcsi törvények nem béklyóba kötik az embert, hanem szárnyakat adnak neki, nem börtönbe zárnak, hanem szabadságot adnak.

Az emberiség történetének folyamán három legfőbb jó határozta meg az emberek életét Ravasz szerint. Az egyik azt mondja, a legfőbb jó az élvezet, mert az az élet sűrített, esszenciális formáját adja. A carpe diem ma is hódít és szinte a legfőbb jóvá nőtte ki magát, félelmetes erővel veszi birtokba a világot. Ravasz meghatározásában egy másik eszmény az, amikor mindent a hasznossága szerint osztályozunk, mi és hogyan, milyen mértékben szolgálja az életet.

A harmadik eszményt a kereszténység határozta meg és adta az emberek elé, mely szerint a legfőbb érték az emberi lélek. Azért ez a legértékesebb, mert az emberi lélek „egy darabja, foszlánya az örök dicsőségű isteni életnek... Te vagy [ez az érték], mert Benned elrejtve mélyen egy olyan kitörölhetetlen és örökbecsű vonás van, melyet Isten képének neveznek és ami a létnek célja, értelme és eredménye... A kereszténységben a legfőbb jó s egyben a legfőbb ideál: a szent, irgalmas, élő Isten, az örök szellem, az örök szeretet”.

Jó ilyen „ravaszos” írásokat olvasni, mert rendszert kap, értelmezhetővé válik a körülöttünk élvezetekben fuldokló és hasznossági elveken működő világ. És biztos pontot ad az életünkbe, bizonyosságot, hogy van másik, értelmes út is, még ha „világok hullanak is széjjel”, mert mindannyiunkban ott ragyog „a legfőbb jó s egyben a legfőbb ideál: a szent, irgalmas, élő Isten, az örök szellem, az örök szeretet”.

szakata68@gmail.com

Református Élet

Kiadja a Szerbiai Református Keresztyén Egyház
Főszerkesztő: Halász Béla lelkipásztor – püspök, Hertelendyfalva
Trg Vojvodjanske Brigade 2., 26000 Pancsova-Vojlovica
Szerkesztették: Halász Dániel és Halász-Sándor Gyöngyvér
e-mail: reformatuselet@gmail.com, Tel.: 022 /506-508

Lektor: Sándor Panna

Számítógépes szerkesztés: Lukács Attila
Minden megjelent írásért a szerző vállalja a felelősséget.

Lapzárta minden hónap 15-én.

Az írások rövidítési és szerkesztési jogát fenntartjuk.

Nyomtatva: Forum-Újvidék

Megjelenik 665 példányban
